

Hervormd Contact

Hervormde Gemeente Maasdam
Postadres: Postbus 5407, 3299 ZG Maasdam

Predikant:
ds. J. Prosman

Scriba:
Mevr. A.C. Israel-Biesheuvel
Standerdmolen 1, 3297 TK Puttershoek tel. 078 676 4285
e-mail: hervormdegemeentemaasdam@gmail.com

Ledenadministratie:
Mevr. J.A. de Vlaming-van Prooijen tel. 078 676 4187
Fazant 24, 3299 BS Maasdam
e-mail: rvlaming@planet.nl

Bankrekeningen kerkrentmeesters:
NL17 INGB 0000628468 t.n.v. College van Kerkrentmeesters
Hervormde Gemeente
NL46 RABO 0354301136 t.n.v. Hervormde Gemeente Maasdam

Diaconie:
Mevr. H.J.B. Knoot-Nooteboom
Keizersdijk 57, 3291 CD Strijen tel. 078 674 1310
e-mail: toonknoot@hotmail.com

Bankrekeningen diaconie:
NL57 RABO 0354309862

Koster:
Dhr. R. de Vlaming tel. 078 676 4187
Fazant 24, 3299 BS Maasdam 06 2895 7344
e-mail: rdevlaming@kpnmail.nl

Website: www.kerkmaasdam.nl

Hervormd Contact:
Joke Moelker
Trambaan 16, 3299 BN Maasdam tel. 078 676 3208
e-mail: joke@jamcopy.nl

December 2018

Inhoudsopgave

Meditatie	1
Kerkdiensten	2
In memoriam	4
Nevendienst "Klein Begin"	5
Pastoralia	6
Bloemendienst / Bloemengroet / Dankjewel	7
Kerst-spirit	8
De moed van Kuno	9
Verslag kerkenraadsvergadering	21
Rommelmart	23
Boekenbus	24
Zingen bij de kerstboom	25
Doppen sparen	26
JOR World Servants	27
Nieuwjaarsconcert	29
Ontmoetingsdag "Rouw in mijn hart"	29
Bijbelleesrooster	30
Agenda komende activiteiten	31
Schema H.C.	32

Je hoeft niet bang te zijn

In de adventsperiode wordt toegeleefd naar de geboorte van Jezus. Vier weken waarop in alle kerken aandacht ervoor is en in de opmaat naar 25 december steeds weer een andere tekst centraal staat bij de meditatie.

Elke predikant volgt hierin of het leesrooster van de Protestantse Kerk, of maakt zelf een eigen keuze, voor een Bijbelwoord wat hem of haar aanspreekt. Een Bijbeltekst, toepasselijk voor de periode in het kerkelijk jaar.

Dat geldt niet voor de titel boven deze meditatie. Wist u dat er in de Bijbel 31 teksten kunnen worden gevonden over dit onderwerp? Het voert te ver om die allemaal op te sommen.

Daarop zit niemand te wachten, veel te droge kost, zoveel gegevens. Maar de achtergrond ervan interesseert u allen des te meer. Is het echt waar, zoveel keer dat onderwerp? Heb ik de Bijbel zelf wel goed gelezen?

Een paar van die teksten toch hierin opgenomen. In de bekende Psalm 23 vers 4 staat te lezen:

Al gaat mijn weg door een donker dal, ik vrees geen gevaar, want u bent bij mij, uw stok en uw staf, zij geven mij moed.

Niet bang zijn wordt dus beloond. Het mag een voorbeeld zijn voor ook mensen in de actualiteit, levend in 2018. Wat bereik je met bangheid en wegkruipen? Niets toch. Het bewerkstelligt eerder het tegenoverstelde: steeds meer in een isolement geraken.

Vanuit die gedachte moet genoemde tekst als heel warm overkomen. Bij mij is dat zeker het geval.

Ook Psalm 27 vers 1 valt in dit verband op:

De HEER is mijn licht, mijn behoud, wie zou ik vrezen?

Bij de HEER is mijn leven veilig, voor wie zou ik bang zijn?

Moet hieraan door schrijver van dit artikel nog iets worden toegevoegd? Naar mijn idee niet. De woorden zijn overduidelijk. Wie in de HEER vertrouwt en naar ZIJN wetten leeft heeft in HEM iemand gevonden waarop altijd kan worden terugvallen. Wat wil een mens dan nog meer in zijn leven?

Ter afsluiting de woorden uit Lucas 1, de verzen 30 en 31:

Maar de engel zei tegen haar: 'Wees niet bang, Maria, God heeft je zijn gunst geschonken. Luister, je zult zwanger worden en een zoon baren, en je moet hem Jezus noemen.'

Maria kreeg een godsgeschenk, met de geboorte van Jezus. God had haar uitverkoren voor iets moois. Hij zal voor altijd onze koning van Israël zijn, aan zijn macht zal nimmer een einde komen.

Als je door niet bang te zijn zover kunt komen in je leven en dat op die manier een andere wending geven, is de keuze snel gemaakt. Zo is mijn kijk erop. Uw keuze, daarin ben ik zeer geïnteresseerd.

Vooralsnog rest mij u gezegende kerstdagen 2018 toe te wensen en een voorspoedig 2019.

Hilda van Bennekom

Kerkdiensten

zondag 23 december

Voorganger dhr. H. Klink, Ouddorp
Ouderling van dienst dhr. B. v.d. Aardweg
Organist dhr. Sander Barth
Kinderoppas mevr. M. v.d. Aardweg en
mevr. J. Prosman
Extra collecte bestemd voor de overbrugging

maandag 24 december

Voorganger kerstnachtdienst
Ouderling van dienst mevr. E. Kleinjan, Strijen
Organist mevr. T. Israel
dhr. G.J. v.d. Weg

dinsdag 25 december

Voorganger kerstdienst met de kinderen
Ouderling van dienst ds. T. Meijer, Puttershoek
Organist mevr. L. van Varik
Kinderoppas dhr. P.H. Vree
mevr. H. v. Bennekom en
mevr. E. v Gastel
Extra collecte bestemd voor kia

zondag 30 december

Voorganger dhr. P. Reedijk, Puttershoek
Ouderling van dienst mevr. I. van Wingerden
Organist dhr. G.J. v.d. Weg
Kinderoppas mevr. H. Bosschaart
Extra collecte bestemd voor kerkbeheer

maandag 31 december

Voorganger 19.30 uur - oudejaarsavond
Ouderling van dienst ds. R. ten Napel, 's-Gravendeel
organist mevr. W. Meuzelaar
Extra collecte bestemd voor dhr. P.H. Vree
diaconie

zondag 6 januari

Voorganger drs. R.D. van Schouwen, Honselersdijk
Ouderling van dienst dhr. B. Verplanke
Organist dhr. Sander Barth
Kinderoppas mevr. H. Commijs
Extra collecte bestemd voor kerkbeheer

zondag 13 januari

Voorganger Aftreden en bevestigen ambtsdragers
Ouderling van dienst ds. L. Donkersloot, Ridderkerk
Organist dhr. B. v.d. Aardweg
Kinderoppas mevr. Fenny den Haan
Extra collecte bestemd voor mevr. N. Dirkse
dorcas

zondag 20 januari

Voorganger dhr. J. Kranendonk, 's-Gravendeel
Ouderling van dienst mevr. L. van Varik
Organist mevr. Conny de Ronde
Kinderoppas mevr. I. de Jong, mevr. N. de Jong
Extra collecte bestemd voor world servants

Kerkdiensten op internet

Thuis of, waar ook ter wereld, op vakantie; u kunt altijd en overal de kerkdiensten op internet beluisteren.

Op www.kerkdienstgemist.nl - Zuid-Holland – Kerkmaasdam blijven de diensten tot zes weken na datum bewaard

Dag lieve Leo

Vele jaren hebben wij jou binnen de kerk in ons midden gehad.

De rol van kerkrentmeester was je op het lijf geschreven.

Jouw passie voor de kerk en de mensen om je heen, maakten je tot een fijn persoon om mee samen te werken.

Met je droge humor zorgde je voor een vrolijke noot in de kerkenraad.

De kerkgelden werden door jou met grote precisie beheerd.

Evenals de koektrommel.

Er zijn weinig mensen die zo'n koekie-monster zijn als jij.

Soms sloeg je bevlogenheid weleens door en kon je wat driftig zijn.

Toch kennen wij je als een geduldig en betrokken man, met het hart op de juiste plek.

Een man, die we nog lang in onze herinnering zullen bewaren.

Lieve Leo,
bedankt voor al jouw inzet.
We zullen je missen.

Bij de (uitgangs)collecte

23 december De Overbrugging, Oud-Beijerland.

25 december KIA – Kinderen in de knel; steun aan kinderprojecten.

13 januari Dorcas- biedt hulp aan de allerarmste in de wereld.

20 januari World Servants – voor het project van de JORleden uit Maasdam en Puttershoek.

Nevendienst 'Klein Begin'

Iedereen bedankt.....

Waarvoor dan wel, nu we hebben 39 schoenendozen mogen afleveren !!!

Heel fijn dat er toch zoveel ingeleverd zijn(meer dozen als kinderen bij de nevendienst)

De dozen vanuit Maasdam en omgeving gaan dit jaar nog afgeleverd worden in Zambia is mij verteld.

Als dit gelezen word hebben de kinderen lekker vakantie van school. Bij de nevendienst een mooie periode met de mooiste verhalen, maar ook in 2019 gaan de mooie verhalen verder.

Op 30 december horen we het verhaal van Simeon en Hanna. Op 6 januari is het thema Stralende Ster naar aanleiding van Mattheus 2. Daarna gaan we verder met verhalen uit het bijbelboek Ester.

We werken uit de methode van Kind op zondag dit is heel divers en bij iedere week zijn er verschillende spel ideeën uitgewerkt. Als leiding van de nevendienst kan je ook je eigen inbreng prima kwijt en heb je even weinig inspiratie komt het ook goed.

We hebben een mooie groep als leiding en namens iedereen van "Klein begin"

Fijne kerst dagen en hou de kerstgedacht vast :
Bewaar in je Hart dat God aan ons dacht

Groetjes Jolanda

Omzien naar elkaar

Er zijn nog steeds meerdere zieken in onze gemeente, wilt u hen niet vergeten in deze donkere decemberdagen! Dhr. Kees van Herwaarden, mevr. Fransisca Bieshaar-van der Gaag, dhr. Wilco den Hoed, dhr. en mevr. Dorst-van der Steeg, mevr. M.H. de Man-van der Sluis, mevr. Ashley van der Vlis-Sint Nicolaas, mevr. E. den Boer-van Maanen, mevr. Lien Blanker-in't Veld.

Allen, ook degene die hier niet genoemd zijn, die met ziekte, zorg, eenzaamheid en/of verdriet te maken hebben, willen wij Gods nabijheid en troost toewensen.

Berichten van overlijden:

Op zaterdag 10 november 2018 is overleden ons gemeentelid dhr. Willem Adrianus de Man in de leeftijd van 80 jaar. Wij wensen zijn vrouw Riet, kinderen en kleinkinderen Gods troost en steun toe in deze moeilijke tijd.

Op 20 november 2018 is na een kort en ernstig ziekbed onze administrateur en ouderling- kerkrentmeester dhr. Leo den Boer overleden, in de leeftijd van 76 jaar. Leo was sinds 2002 als administrateur aan onze gemeente verbonden. Hij vervulde deze taak met grote nauwkeurigheid en betrokkenheid. Wij zijn zeer dankbaar dat hij een van ons was. Wij zullen hem allemaal erg missen. Het is een grote troost te weten dat Leo nu thuis is bij God. In de dienst van Woord en Gebed, o.l.v. ds. T. Meijer uit Puttershoek, in onze kerk en de afscheidsdienst in het Yarden Huis in Rotterdam is er onder grote belangstelling afscheid van Leo genomen. Wij wensen zijn vrouw Irma, de kinderen en kleinkinderen Gods troostende nabijheid toe.

Op 25 november 2018 is ons gemeentelid Leendert Martinus Verdonk overleden in de leeftijd van 79 jaar. De uitvaart vond op 30 november plaats op de begraafplaats in Puttershoek. Wij wensen zijn vrouw Teuni, kinderen en kleinkinderen heel veel sterkte toe in deze moeilijke periode.

"Op U, mijn Heiland blijf ik hopen, Verlos mij van mijn bange pijn!"

Jubilea:

Dhr. en mw. in't Veld-Oosterman waren op 8 november 50 jaar getrouwd. Dhr. en mevr. Goud-Rijsdijk mochten op 12 november gedenken dat zij 60 jaar geleden in het huwelijk traden.

Dhr. en mevr. van der Perk-van Twist waren op 15 november 50 jaar getrouwd. 19 november vierden dhr. en mevr. van Nieuwenhuijzen-Korpel hun 25^e trouwdag en op 24 november was het 40 jaar geleden dat dhr. en mevr. van der Heiden-Rijsdijk elkaar het "ja-woord gaven.

Wij wensen deze echtparen nog mooie jaren samen toe.

Bloemendienst / Bloemengroet / Dankjewel

Bloemendienst

23 dec	W. Meuzelaar
25 dec	N. v.d. Wilt
30 dec	L. in't Veld
6 jan	J. Soeters
13 jan	D. Stehouwer
20 jan	L. in't Veld

Bloemengroet

11 nov	dhr. en mevr. in't Veld-Oosterman
18 nov	dhr. en mevr. Goud-Rijsdijk dhr. en mevr. van der Perk-van Twist
25 nov	mevr. F. Bieshaar-van der Gaag
2 dec	mevr. L. Blanker-in't Veld

Kerst-spirit

De adventstijd is begonnen: de tijd van duisternis en stilte waarin we wachten op licht. Advent kan voor iedereen anders voelen. Je kunt bijvoorbeeld in volle verwachting en met een kloppend hart uitkijken naar de komst van Jezus. Je bent zo blij dat je er ongeduldig van wordt. Advent kan ook voelen als een oneindig lange en donkere tijd waarin je tastend door het donker loopt. Je bent op zoek naar rust, vrede en liefde, maar het wachten duurt zo lang. Kerstmis en de komst van Jezus kan troost bieden.

Er zijn genoeg negatieve gebeurtenissen in het leven en in de wereld die advent een donkere tijd kunnen maken. Eenzaamheid, onzekerheid, jaloezie of veroordelende blikken. Er gebeuren genoeg nare dingen die niet in de Kerst-*spirit* passen. Al wordt Kerst steeds meer omschreven als de avond waarop je jezelf vierkant mag eten en cadeautjes mag openen. Niks mis mee, maar de mensen die Kerstmis enkel als een "gezellige maaltijd met familie" beschrijven, kennen Jezus nog niet!

Jezus komt de wereld in, juist tijdens deze donkere dagen. Hij komt voor iedereen die niet lekker in zijn of haar vel zit of een steuntje in de rug kan gebruiken. God zendt immers niet zomaar een profeet naar de aarde. Hij stuurt Zijn eigen Zoon: iemand die Hij liefheeft zoals Hij ons liefheeft. Jezus komt naar de aarde om deze liefde, vrede en troost te bieden, niet alleen aan de mensen die het nodig hebben, maar ook aan de mensen die misschien niet beseffen dat ze het nodig hebben.

In Psalm 73 vers 26 staat: "Al bezwijkt mijn hart en vergaat mijn lichaam, de rots van mijn bestaan, al wat ik heb, is God, nu en altijd." Ik vind persoonlijk dat dit is wat we mogen vieren met Kerstmis. Dat God er altijd voor ons is, niet alleen in deze donkere adventsdagen maar ook in de dagen van licht.

Tijdens kerst mogen we zeker genieten van lekker eten en gezelschap van familie, maar laat het een feestmaal zijn om te vieren dat Jezus -door God- er was, is en altijd blijft.

Renee van Steensel

De moed van Kuno, de zoon van Siward

Door Rie van Rossum

Het was de late avond van een koude voorjaarsdag in het jaar 930. De noordwestenwind, die de hele dag kil over de grijze zee en het stuivend zand had geblazen, was tegen het vallen van de schemering wat gaan liggen, maar de zee zag er nog altijd onrustig uit. Voor de kust van Kennemerland, ter hoogte van Egmond, dreef een donkere vlek op het woelige water, een flink eind uit de kust. Het was een lomp en wrak vissersschuitje, waarvan de bemanning bestond uit een man, een jongen en een ruige, grauwe wolfshond. De man had het net buiten boord gezet, nadat hij de eerste vangst in de bun op de bodem van het schuitje had gegooid. Spartelende vissen waren het, die glinsterden in het licht van de bijna volle maan. De jongen zat op de enige roeibank en beet in een hard stuk zuur roggebrood, waarvan hij af en toe een brok aan de hond toewierp, die op de voorplecht zat.

Beiden, de man en de jongen, droegen lange kielen van een grauwe wollen stof, met een leren riem om het middel, waaraan een breed kort mes en wat gereedschap hing. De jongen had zijn mantel van schapenvel om de schouder getrokken, want het was koud en guur in de open schuit. Het water lekte door de reten van de bodem; er stond al wel een halve voet. De jongen keek ernaar, terwijl hij van het harde slechte brood met moeite een paar happen scheurde. De schuit was lek en verschrikkelijk oud en het net was vol gaten, hoe zorgzaam moeder en hij het ook geboet hadden.

Het roggebrood was slecht en zijn mantel leek wel die van een landloper. Maar wat was eraan te doen? De tijden waren verschrikkelijk slecht, de Denen en Noormannen plunderden en stroopten, het was bijna niet te geloven wat de kramers vertelden, die hier naar het noorden kwamen. De jongen dacht diep na over al die dingen, die hij elke dag hoorde van zijn vader en moeder en de broeders van het Egmonder klooster. Hij had nooit anders dan armoede en dikwijls honger gekend, en de angst voor de Vikingers was iets, dat bij het leven hoorde, zoals storm en sneeuw in de winter en droogte in de zomer. 'Verlos ons van de Boze en van de

Noormannen', dat moesten hij en zijn zusje Gisla bidden op de drempel van de hut, als de avondklok van het kloosterkerkje luidde. Daarom was zijn vader altijd somber en nors, daarom had zijn moeder altijd angst, als hij te laat thuiskwam met vader, daarom zagen zij er allen zo mager en haveloos uit.

De jongen keek op naar het gezicht van zijn vader; die rechtop in de boot stond en naar de horizon keek. Bruin als leer was dat gezicht, met rimpels als van een oude man, en ogen, die nooit vrolijk keken. Maar toch - de jongen hield op met eten, en zijn ogen schitterden. Zijn vaders haar fladderde in de wind, gebleekt door de zon en het zout van de zee, zoals het zijne. Het viel tot zijn schouders, zoals het zijne, ongeschoren. Dat was iets om trots op te zijn, omdat je vader een vrij man was, een vrije visserman, al woonde hij dan op de grond van het klooster, en dus eigenlijk van de bisschop van Utrecht. Onder de kromstaf is het goed leven, had vader gezegd, en dat was zo, al zat de bisschop met zijn kromstaf ook aan het eind van het christendom. Maar ik blijf een vrij man, al had ik ook niets meer dan zand om te eten. Dat was een van de eerste dingen, die zijn vader hem had leren zeggen: 'Ik ben Kuno, de zoon van Siward, een vrije Fries', en dat was hij gebleven.

Vader was een sterke man en een dappere man - hij was kustwachter bij het vuurbaken, dat dag en nacht op het strand klaarstond om aangestoken te worden, zodra de vijanden op zee in 't zicht kwamen. Was het ook niet dapper van vader om toch nog weer te gaan vissen, en dat nog wel bij lichte maan? Niemand zou het gedurfd hebben, maar vader wel, die was voor niets en niemand bang. En Kuno dacht, terwijl hij bleef zitten kijken naar zijn vaders gezicht, dat er op de wereld geen dapperder en sterker vader was dan de zijne.

Een onrustige vis op de bodem sprong omhoog tegen zijn blote been; hij trok zijn voeten op het bankje, en keek naar het zootje, dat zijn vader had opgehaald. Tegen de morgen zouden ze naar het strand terugroeien, en in de voormiddag zou hij met de grootste en mooiste vissen in zijn mand naar het klooster gaan, een uur lopen door de duinen. Hij zou aan het poortje kloppen, het kleine poortje in de houten muur. Het luikje zou opengaan, en het norse gezicht van broeder Ansfrid, de portier, zou er met baard en voor verschijnen. 'Zo, ben je daar alweer?' zou hij zeggen.

Denk je, dat we hier niets dan vis eten? Breng die stinkende mand maar in de keuken, dat ik je hier niet meer ruik.'

Dan zou hij met de mand op zijn hoofd naar de keuken gaan, o ja — maar niet rechtuit. Hij zou de kruidhof doorgaan. Misschien zou broeder Winfrid er bezig zijn, en hem staande houden voor een praatje, of een handje tijm geven voor Gisla, die zo hoestte.

Hij zou eventjes door de schoolvensters naar binnen kijken, of broeder Eginhard er mogelijk was met de scholieren. die leerden schrijven op perkament en lezen uit de kostelijke boeken uit de boekerij. Lezen was een moeilijke kunst, o, bijna te zwaar om te leren. Maar schrijven was nog veel moeilijker - dat was bijkans toverij, met vreemde figuren, die alleen de klerken wisten.

Hij zou 't ook wel willen leren; het moest heerlijk zijn om de hele dag naar broeder Eginhard te luisteren, die zo zachtmoedig was en nooit sloeg. Maar wat moest een vissersjongen met lezen en schrijven beginnen? Hij had niet eens handen om die prachtige boeken aan te raken, en hij zou de schrijfstift in zijn harde vingers breken. Maar, één ding had hij toch geleerd van broeder Eginhard. Hij mocht meezingen in het koor - en dat was heerlijk - zo heerlijk als een prijzend woord van vader.

Met Kerstfeest had hij te middernacht gezongen in het koor. Broeder Eginhard had het orgel bespeeld en hij had vooraan gestaan. In de donkere kerk hadden zijn vader en moeder gezeten, en hij had gezongen, gezongen, als de lijster in de kloostertuin.

Maar broeder Eginhard zou wel niet in de school zijn morgen, want er waren zo weinig scholieren in deze slechte tijden. Dan zou hij achteromlopen langs de boekerij misschien zou broeder Eginhard bij het venster zitten achter zijn lezenaar met de schrijfpennen en de regel en de potjes met rode en blauwe inkt en het verguldsel. Dan zou hij door het venster leunen, en misschien even mogen zien, hoe mooi de hoofdletter werd voor het nieuwe hoofdstuk van het evangelie van Johannes.

Verleden week had hij het opeens durven zeggen, wat hij al zo lang zorgvuldig in zijn hart had bewaard. 'Als ik groot ben, broeder Eginhard... dan, dan... wil ik ook monnik worden.' Hij had er een kleur van gekregen en gedacht, dat broeder Eginhard nu wel lachen zou om zo'n domme jongen, die naar vis en teer stonk en vuile eeltige handen had, die iedere pen zouden breken. Maar broeder Eginhard had hem ernstig aangekeken, met zijn blauwe

ogen, en langzaam gezegd: 'Kuno, mijn zoon, de apostel Petrus was een visserman. Onthoud dat goed en breng nu je mand naar broeder Odulf in de keuken.' Het was wonderlijk geweest, alsof hem daar iets heel moois was aangereikt door het open venster, en hij had er aldoor aan moeten denken: De apostel Petrus was een visserman. Zoals zijn vader en hij - met vuile kleren, die naar vis stonken, en harde stijve vingers? Die hard moest werken in weer en wind voor een stuk zuur roggebrood...?

Waarom stond zijn vader toch aldoor zo naar de einder te turen? Hij stond op. 'Kom eens hier,' zei vader Siward. 'Jij hebt jonge ogen, wat is dat daarginds? Het kon wel een schip zijn.' De jongen ging naast zijn vader staan, en keek scherp in de richting van zijn vaders hand. De maan gaf genoeg licht om langzamerhand iets te onderscheiden, en Kuno had ogen als een valk. 'Het is een schip,' zei hij na een ogenblik. 'En nog één-twee-drie. Ze hebben een hoge voorstevan en...'

'God sta ons bij,' hijgde vader, en greep de jongen bij de schouder. 'De Denen - help mij aan het net en kap het touw - we moeten naar land.' De Denen! Kuno voelde zijn handen koud worden. Hij greep, het net en rukte het woest binnen boord; hij zette zijn mes op het gespannen ankertouw en kerfde er als een razende op los. Zijn vader had het zeil, een vierkante lap aaneen genaaide huden, al opgezet - een zegen dat de wind recht op de kust stond - en greep de ene roeiriem. Het touw knapte, en Kuno schoot bijna voorover door de schok. Maar meteen had hij al de andere riem te pakken en roeide uit alle macht in gelijke slag met zijn vader op het land aan... Dwars door de lichtbaan van de maan moest het; als zij gezien werden, waren zij verloren. En achter hen groeiden de zwarte drakeschepen als spookachtige zeedieren, die met ontelbare poten kwamen aan zwemmen, recht op hen aan. De man en de jongen rukten voorovergebogen aan de riemen. Daar was de branding al; de boot verdween recht in het schuim, in een ogenblik waren ze doornat, de planken kraakten angstwekkend. Kuno verloor bijna de macht over zijn riem. Eén ogenblik rees de boot op een grote golf; dan waren ze door de branding, nog weinige slagen, daar schuurde de kiel over het zand.

'Snel!' hijgde vader. 'Laat de boot - breng moeder en Gisla in veiligheid - in het klooster. Ik zal het baken aansteken...' Het baken! Midden op het strand stond de ijzeren mand op de hoge

paal, gevuld met stro en hout, in olie gedrenkt. Het baken... zijn vader zou eerst het baken aansteken; en de Vikingers waren vlak achter hem! Hij draafde op de duinen toe, gewend aan gehoorzamen, en Bran, de hond, vloog hem na. Maar halverwege bleef hij staan - hij moest naar zijn vader kijken die strompelend voortholde naar het vuurbaken - die wat brandstof uit de mand omlaag rukte. O, het zou onmogelijk vuurslaan zijn met zo'n wind. En de Vikingers waren vlak op de kust... Duidelijk klonk het geblas van de riemen, het geschreeuw van de roeiers. Daar rezen dé hoge drakestevens boven de branding.

Vader, vader dan... vuur! Het brandde, het brandde!

Kuno stond te trappelen, hij vergat de opdracht en het vreselijke gevaar, hij zag niets dan de donkere gestalte van zijn vader bij de paal, die een vlam scheen te zwaaien, een rode fakkel, die naar boven klom. Vader! De jongen gaf een schreeuw van ontzetting. De kielen der Vikingschepen stootten op het zand. Daar stroomden ze uit de schepen, bij tientallen, een donkere stroom, hun helmen blonken in het maanlicht. Vader! De stem bleef Kuno in de keel steken, het baken brandde, brandde als een reusachtige bloedrode fakkel met een dikke rookwolk.

Maar de Denen; de Denen... De jongen stond een ogenblik verstaand van schrik: dan vloog hij terug op de vuurbaak aan, die het strand verlichtte. Zijn vader, die daar vocht, heel alleen, met die duivels van Vikingers. Daar vloog ver weg een tweede rode vlam omhoog, de kustwacht was waakzaam, het sein was gezien! Maar vader - Kuno wierp zich als een jonge wolf in de vechtende drom - vader! Ze hadden hem neergeslagen, hij lag achterover, met het mes nog in zijn bruine hand. De jongen beet en trapte om zich heen, met de blaffende hond achter zich. Maar een grote stoere Deen greep hem in de nek en zwaaide zijn eiken knots boven zijn hoofd. De anderen waren al het strand op gesneld, en beklommen de duinen. De Deen bedacht zich; hij bond de polsen en enkels van de jongen vast met een riem en smet hem naast het lijk van zijn vader. Daar lag hij te steunen er te wringen aan zijn boeien, tot zijn polsen in brand stonden.

De maan klom hoger; de vuurbaak brandde langzaam uit. De zee ruiste, en achter de duinen, van heel ver, klepte een klok angstig en snel. Nu zouden ze de hut vinden, ze zouden de geit roven en al

het gereedschap, ze zouden de hut in brand steken en moeder en Gisla doodslaan. Ze zouden het klooster plunderen en platbranden... De jongen wentelde zich in doodsangst, maar de riemen waren stevig en gaven niet mee. Machteloos lag hij daar, en vijf stappen van hem af lag zijn vader, zijn dappere sterke vader - dood.

Tegen de morgen verschenen opeens de Noormannen weer boven de duinkam. Maar zij sleepten geen gevangenen mee, zij droegen geen buit of kisten op hun schouders. Zij stortten zich in wilde haast van de duinen af; het scheen wel, of zij vluchtten. Zouden zij geslagen zijn door een wakkere troep van de kustwacht, achter de duinen? Zou het baken toch op tijd hebben gebrand? Dezelfde van zoeven stopte bij Kuno en sneed de riem om zijn enkels door en schopte hem overeind. Een sterke vuist duwde hem voort, een paar stevige roeierknuisten trokken hem aan boord. Hij verstond hun rauwe taal niet, die achter uit hun keel scheen te komen. Maar zij maakten zijn polsen los en duwden hem een riem in de handen, en hij zag, bevend van angst en ellende, dat het vruchteloos zou zijn, zich te verzetten. Er bleven plaatsen leeg; een paar roeiers liep het bloed langs het gezicht, de stuurman had een houw dwars over zijn wang. De jongen roeide, tot hij van uitputting op zijn riem in elkaar zakte, en een harde voet hem onder de bank trapte. Zo werd Kuno, de zoon van Siward, als slaaf van de Viking Gorm naar Denemarken gevoerd...

Op een morgen kwam onverwacht de Deense kust in 't zicht. De Vikingvloot, voer de wijde inham van een fjord in, die uren- en urenver het land indrong. Van het strand kwam een jongen aanlopen, een mooie jongen met goudblond fladderend haar, die in zee sprong en de schepen tegemoet zwom, nog eer zij het strand bereikt hadden. Hij hees zich aan boord van het schip van Gorm, de aanvoerder, en drong door gevangenen en roeiers heen naar het roer. Het was Harald, Gorms enige zoon, zijn trots en zijn lieveling, die alles van zijn vader gedaan kreeg. Ongeduldig schudde hij zich als een natte hond, en vroeg iets, terwijl hij over het schip rondkeek.

Zijn vader wees in de richting van Kuno, en in twee sprongen was Harald bij de Friese jongen. Juist raakten de kielen grond, zodat de roeiers hun riemen inhaalden en alle handen druk werk hadden met uitladen. Zodoende waren de twee jongens een ogenblik te

midden van het rumoer en geschreeuw alleen.

De Deense jongen gaf Kuno een schop en zei: 'Sta op.' Kuno verstond hem wel, maar bleef onbeweeglijk zitten. Er kwam iets als een lichtje in zijn blauwe ogen, en met een ruk van zijn hoofd wierp hij zijn lange haar achterover. Die grote kerels met hun ijzeren knuisten konden hem dwingen, maar dit kereltje met zijn mooie armingen moest niet denken, dat hij een hond voor had. 'Slaaf! sta op!' schreeuwde Harald driftig, en tergend herhaalde hij, stampvoetend: 'Slaaf... ellendige slaaf,' terwijl Kuno hem met gekruiste armen bleef aanstaren.

'Ik ben Kuno, de zoon van Siward, een vrije Fries,' antwoordde hij trots, en hoewel Harald daar geen woord van verstond, begreep hij uit Kuno's dreigend gezicht en gekruiste armen genoeg. 'Hond,' zei hij enkel, en met een riem, die hij van de bodem opraapte, sloeg hij Kuno midden in 't gezicht, zodat een bloedrode striem over zijn wang gloeide. Toen vloog er iets in Kuno omhoog en een ogenblik zag hij enkel bloedrode vlammen voor zijn ogen.

Hij sprong op en greep de Deense jongen bij de keel, een ogenblik later rolden ze vechtend over de bank heen. Gorm, die bij de stuurman bevelen stond te geven, zag het, maar ging rustig door. De Deense jongen jammerde om hulp, maar zijn vader stoorde er zich zo weinig aan, alsof hij de twee jongens niet zag. 'Een man vecht altijd alleen zijn twist uit,' zei hij enkel, toen hij langs het tweetal van boord stapte.

Kuno liet geschrokken los - hij begreep plotseling, hoe gevaarlijk deze vechtpartij was. Harald stond met gescheurde kleren en bebloed gezicht op, en strompelde zijn vader achterna. Kuno werd bij aankomst op de hoeve een paar dagen zonder eten of drinken in de gemetselde kelder gesloten, maar toen hij, versuft en vermagerd, weer werd losgelaten, ging Harald hem schuw uit de weg.

Zo kwam Kuno bij de slaven van de Viking terecht, en moest meehelpen de schrale oogst binnen te halen, de paarden te verzorgen en één van de oudste slaven te helpen bij de visvangst. Het was een hard en ruw leven, en hij kreeg overvloedig slaag en weinig eten, maar het verdriet en het heimwee hadden hem onverschillig en ongevoelig gemaakt. Alleen als hij 's nachts van honger of van pijn wakker lag en door het kapotte dak van het vuile lage slavenkot de lucht met de schitterende sterren zag,

kreeg hij zo ondraaglijk heimwee naar de hut in de duinen en zijn moeders gezicht, naar Gisla en naar broeder Eginhard, dat hij zijn vuist in de mond duwde om niet te schreeuwen.

Op een avond, toen Kuno van het strand terugkeerde met een net op zijn schouders, was de herinnering aan broeder Eginhard zo sterk, dat hij voor zich heen een lied begon te neuriën, dat hij had leren zingen in het koor.

De moeilijke Latijnse woorden was hij vergeten, maar de wijs, die dikwijls door zijn hoofd zong, kende hij nog noot voor noot. Toen het uit was, moest hij eens met zijn vuile hand langs zijn ogen vegen, en zo'n troost was dat zingen van die oude bekende wijs, dat hij sindsdien vaak liep te zingen bij de arbeid, als de Viking of zijn mannen veilig buiten gehoor waren.

De slaven hoorden hem graag en vroegen hem om meer liederen, want dat herinnerde hen aan hun vaderland en hun huis. Kuno had een heldere stem, en als hij zong was het net, of hij weer thuis over de vensterbank van de boekerij leunde, en naar broeder Eginhards vingers keek, die toverden met rode en blauwe inkt en verguldsel...

Harald begon langzamerhand wat van zijn vrees te bekomen, en stond wel eens toe te kijken, als Kuno met het vissersschuitje aan land kwam, of als hij met vistuig of een net in de weer was.

Op een dag kwam hij naar Kuno toegelopen met pijl en boog, die hijzelf had gesneden en gespannen, en vroeg hem mee te gaan op jacht, dwars door het grote moeras en het dichte wilde bos, dat zich dagenver uitstreckte, diep het land in. Ze jaagden en renden en schoten de hele dag; en kwamen 's avonds thuis met lege handen, vuil en bezweet en met gescheurde kleren, maar Kuno voelde zich voor het eerst weer een beetje gelukkig.

Hij leerde Harald een net knopen en een vislijn maken, hij leerde hem strikken zetten en knopen leggen, en soms zat Harald bij hem op de roeibank en keek toe, als hij aan het werk was. Ze verstonden elkaar niet altijd, maar zoetjesaan leerden zij elkaar verdragen, al stonden ze nog wel eens een keer met gebalde vuisten tegen over elkaar.

Zo ging de herfst voorbij, de winter kwam met sneeuwjacht en ijs in de fjord en het moeras, met korte schemerige dagen en lange nachten.

Harald, zocht meer en meer Kuno op en vertelde hem met schitterende ogen van het Joelfeest, dat ophanden was. Dan zou de Fries nog eens wat zien. Zo'n feest als het midwinterfeest was er geen tweede. Op het altaar van Odin, midden in het bos, zou een schimmel geslacht worden, en de priester zou uit de ingewanden lezen, of het jaar goed ging worden voor de Denen. Dan zouden er paarden en varkens worden geslacht, o, bij tientallen. Moeder en al de slavinnen zouden dagenlang in de weer zijn met braden en brouwen; er zou bier en mede zijn voor alle mannen, zoveel ze lustten, er zouden veel gasten komen om feest te vieren, en in de grote zaal zouden al de mooie bonte tapijten en de schilden worden opgehangen.

O, 't zou een prachtig feest zijn, en hij mocht vlak bij zijn vader zitten en mede drinken uit een hoorn, want hij was nu twaalf jaar en op de volgende tocht mocht hij meevaren. Had Kuno wel eens mede gedronken? Het was heerlijk, er zat veel honing in, en zijn vader kon de grote hoorn in één teug leegdrinken. Hadden ze in Friesland ook Joelfeest, als de midwinterdagen kwamen?

Kuno schudde het hoofd, en vertelde trots, zo goed als dat gaan wou in zijn gebroken Deens, dat hij een christen was en thuis het Kerstfeest had gevierd, 's nachts in de kerk, als alle kaarsen brandden. Dan had hij meegezongen in het koor, ter ere van het kind Jezus, dat in een stal geboren was, en sliep in een krib.

Daar moest Harald om lachen, zo armoedig leek hem Kuno's feest. Geen offer, geen gebraden zwijnen, geen bier, geen gejuich en geschreeuw en grote brandende joelvuren? Wat een laf feest was dat christenfeest, en wie was dat kind, waar Kuno van sprak? Toen legde Kuno het hem uit, maar het was moeilijk, omdat hij de taal nog maar slecht kende, Hij was ook zoveel vergeten, hij wist niet eens meer, of hij het credo nog wel kende.

Het Onze Vader nog wel, dat bad hij elke avond op zijn stroleger, voor hij ging slapen. Maar van de evangelieverhalen was hij hier en daar een naam vergeten, of hij herinnerde zich de afloop niet meer. Alleen het kerstverhaal kende hij nog van buiten, de historie van het kleine kindje in een houten krib, zoals de paarden hier hadden in de stal, de herders met hun schapen in het veld, en de zingende engelen, die uit de hemel kwamen zweven.

Bij Loki, wat een vreemd verhaal was dat, vond Harald, en lachte

erom. Was de God van de christenen een klein kind? Hoe kon dat? Die kon je toch niet helpen; en welke godenzoon sliep nu in een voerbak? Nee, dan de goden van de Denen... had Kuno wel eens van Odin gehoord, de Alvader, met zijn blauwe mantel, de hemel, en zijn schitterend oog, de zon? Had hij Thor, met de rode baard nooit eens horen grommen boven de wolken en zijn hamer zien vliegen als een bliksemstraal langs de hemel? Harald was erbij opgesprongen, zijn ogen schitterden en hij zwaaide zijn eigen kleine strijdbijl boven zijn hoofd, om Kuno het verhaal duidelijk te maken. De God van de christenen? Een klein kind... bah! Maar Odin, de grote, de heerlijke, die in Asgard woonde en de wereld overzag, dat was de God van de dappere Denen!

Maar Kuno schudde het hoofd. Nee, Harald wist er niets van, er was maar één God, die de hemel en de aarde en de zee gemaakt had en die had zijn Zoon naar de mensen gestuurd als een klein kindje, en later was die Zoon een man geworden en aan een kruis gestorven... Toen moest Harald nog veel harder lachen, en hij wilde niet verder luisteren. Een God, die stierf, die zich aan een kruis liet spijkeren zonder zich te verdedigen. Bah, dat was geen echte god, dat was niets voor een Viking, dat was goed voor meisjes en slaven...

Het Joelfeest kwam; de Vikingers schransten en dronken en juichten en zongen, dat de muren ervan dreunden. De grond lag met afgekloven botten bezaaid, en de slaven, die langs de muur gehurkt zaten, keken met hongerige ogen toe, en gristen de benen weg, die hun toegegooid werden. De oude skald Thorleif, die de zanger en speelman van de troep was, moest een lied zingen, een krijgslied ter ere van Gorm en hun laatste tocht. Maar Thorleif was oud en zijn stem versleten, hij kon zich niet meer verstaanbaar maken boven het rumoer, zodat niemand iets van het prachtige lied verstond, dat hij gemaakt had. 'Zingen!' schreeuwden de opgewonden Vikingers. 'Zing dan, oude! We willen een lied, een echt oud krijgslied, als vroeger.' Maar de oude man schudde het hoofd, maar de rumoerige Denen om de tafel trommelden ongeduldig met hun zwaarden op tafel. Zingen, was er dan niet één, die vanavond zingen kon? 'Kuno, de Fries, kan zingen! Waar is die Kuno, de Fries? Laat een slaaf hem gaan halen, dan kan hij hier op de tafel staan, en een lied voor ons zingen, wij zullen hem

wel helpen.' Zo werd de slapende Kuno in zijn kot hardhandig wakker gestompt, en onder het gebrul en gejoel van al de Vikingers op de tafel gezet, midden tussen de kannen en de schotels en de afgekloven beenderen.

'Zingen!' brulden, de feestgangers. 'Zingen, slaaf, een lied in je slaaventaal! Zingen!' Kuno beefde. Dan, plotseling, hief hij het hoofd op. Het was kerstnacht. Nu brandden in de kloosterkerk de witte kaarsen op het altaar, de broeders en de knapen stonden in het koor en broeder Eginhard speelde het orgel... Kuno's ogen begonnen te stralen. Hij zou meezingen, hij ook, hij was het kerstlied niet vergeten, hij zag de hand van broeder Eginhard, die het teken gaf. 'Gloria in excelsis Deo!' De heldere jongensstem schalde onder de balken, hoog en klaar als een vogel, hij wist de moeilijke Latijnse woorden weer, hij zong! Hij zag geen Denen, geen slaven, geen feestmaal en geen zwarte wanden meer, hij stond in het koor van de kloosterkerk, en jubelde uit boven de zware mannenstemmen: 'Kyrie eleison! Kyrie eleison! Heer, erbarm U onzer'.

Verbaasd hadden de Denen geluisterd, een ogenblik waren ze stil, de mooie heldere jongensstem schalde zo luid en klaar, als de oude Thorleif nooit gezongen had. Harald luisterde met schitterende ogen, trots, dat zijn slaaf beter zingen kon dan de oude skald, zodat ze allen luisterden. Maar Gorm, de Viking, sprong woest op uit zijn zetel en greep de jongen met zijn ijzerharde vuist in de borst. 'Zwijg, christenhond! Geen papengejank in de hal van Gorm, de zoon van Hardeknut,' De jonge Kuno wankelde, en zweeg ontzet — met één zwaai had Gorm hem van de tafel op de grond gesleurd, en dwong hem op de knieën. De feestgangers waren opgesprongen en schreeuwden van het lachen; over elkaar heen tuimelend om naar de jongen te zien, die Gorm stellig zou vermorzelen met zijn reusachtige vuisten. Harald gaf een schreeuw, en keek over de tafel toe met angstige ogen. De slaven kropen weg tegen de wanden en een dreigende stilte viel in de feestzaal. 'Hond!' bulderde Gorm, en schudde de bevende Kuno, dat zijn tanden klapperden. 'Christenhond, spreek, of ik vermorzel je, ik gooi je levend voor mijn honden, spreek... wie is de hoogste god?' Kuno sloot zijn ogen; hij was bang, hij was dodelijk bang, en de vreselijke hand drukte hem zo zwaar neer, dat zijn rug bijna brak.

'Hij moet drinken op Odin!' schreeuwde er plotseling één luid, en tierend vielen de anderen hem bij: 'Drinken..., een heildronk op Odin, de Alvader... een hoorn met mede, drinken zal dat christenjong .'. 'Drink!' zei Gorm, en hield de hoorn omhoog. 'Zeg: Heil Odin, Alvader, beschermer der Denen!' - Het was stil - de Friese jongen opende de ogen, en zijn lippen beefden. 'Kuno... de zoon van Siward... een Vrije Fries. Ik wil niet drinken... ik wil geen heil Odin zeggen, Odin is een heidense god... Heer, help mij... verlos ons van de Noormannen.' "De apostel Petrus was een visserman." Wie zegt dat opeens? Hij kent die stem, dat is broeder Eginhard. "De apostel Petrus was een visserman?" Maar hij heeft de Heer verloochend." Nee broeder Eginhard, ik zal het niet doen, ik wil het niet doen...' Toen keek Kuno, de zoon van Siward, de vreselijke Viking recht in de ogen... Hij stootte de hoorn weg, die hem voor de lippen werd gehouden, en in de doodse stilte zei hij glimlachend, met vaste stem: 'Geloofd zij Jezus Christus!' Zij trapt en sloegen hem, tot hij bloedend en schijnbaar dood bleef liggen, en de slaven smeten het onbeweeglijke jongenslichaam de open deur uit, in de sneeuw. Daar vond hem, te middernacht, Harald, de zoon van Gorm, die was weggeslopen van het feestgelag. Zijn vader en alle mannen lagen voorover op de tafel te ronken, zo dronken waren zij. De Deense jongen knielde naast de Friese jongen neer. De sneeuw rondom was vuil en roodgekleurd, Kuno's ogen waren gesloten in zijn doodsgrauw mager gezicht. 'Kuno,' fluisterde Harald, en schudde de stervende jongen bij de arm. 'Ik ben het, Harald, ik heb water voor je...' Kuno sloeg langzaam de ogen open. Harald zag, bij het rode fakkellicht, dat door de open deur viel, hoe die blauwe ogen al begonnen te breken. 'Kuno!' fluisterde Harald, 'jij bent een held. Nog nooit heeft iemand mijn vader durven tegenspreken. En jouw God, Kuno... Kuno, hoor je me... die is sterker dan Odin, want hij gaf jou de moed om... Kuno!' Het witte gezicht glimlachte, de blauwe ogen vielen toe. 'De... de apostel Petrus... was een visserman,' fluisterde hij. Toen zong Kuno, de zoon van Siward, mee in het hemelse koor der engelen. Vele jaren later liet Harald, de zoon van Gorm de Viking, zich met al zijn mannen dopen tot christen.

* * * * *

Verslag van de Kerkenraadsvergadering van maandag 5 november 2018.

Afwezig met kennisgeving

Mw. Israël en de heren Den Boer en Verplanke.

Opening.

Mw. Knoot open de vergadering en heet ons allen en Ds. Hendriks welkom.

Schriftlezing en gebed door mw. Knoot.

Mw. Knoot leest uit het boekje "Dicht bij Jezus" het stukje van 5 november. Hierna gaat zij voor in gebed.

Voorstellen Ds. W. Hendriks.

-Ds. Hendriks vertelt dat hij graag onze consulent wil zijn. Hij heeft ook contact met Ds. Prosman als dat een probleem is moeten wij een andere consulent zoeken.

-Waar staat iedereen.

Dit punt bewaren we tot de volgende vergadering.

Waar staat de gemeente.

-In de gemeente doen geruchten de ronde. Heel veel mensen kennen het verhaal doordat Ds. en mw. Prosman het zelf ook aan diverse mensen verteld hebben.

Notulen van de vorige vier vergaderingen: De notulen worden goedgekeurd en getekend.

Mededelingen van:

Ouderlingen:

-Eeuwigheidszondag: Mw. Alblas maakt het bloemstuk. Alle nabestaanden van overledenen van het afgelopen jaar hebben een persoonlijke uitnodiging ontvangen.

Diaconie:

-In de vacature van mw. Van Bennekom is voorzien. Dhr. B. Knaapen wil zich inzetten voor onze gemeente.
-In de volgende diaconievergadering wordt gekeken naar het autovervoer naar de kerk.

Kerkrentmeesters:

- De opslag van de rommelmarkt heeft een plaatsje gevonden in de schuur van dhr. Vermeulen, aan de Zuiddijk.

- Sander Barth gaat vaker meedraaien in het rooster van de organisten.
- Mw. Prosman wil af en toe invallen.
- Mw. In 't Veld speelt niet meer op het orgel.
- Dhr. P. De Koning wil kerkrentmeester worden.

Jeugdzaken:

- De soos is helemaal teruggelopen. Er zit geen "schwung" meer in. Er moet een plan gemaakt worden hoe dit aan te pakken.
- De catechese ligt stil door de huidige situatie.

Ingekomen stukken:

- De brief van mw. Alblas-Sterk: Hoe denken we als gemeente over het sluiten van een huwelijk tussen 2 mensen van hetzelfde geslacht? Dit is geen eenvoudige vraag wij hebben hier uitvoering over gesproken maar kunnen nu geen besluit nemen. Wellicht als wij een andere predikant krijgen dat wij hier verder mee aan de slag kunnen.
- Brief Classis Delta: Niemand meldt zich aan om hierin zitting te nemen. We reageren verder niet op de brief en stemmen zo automatisch voor een schriftelijke stemming.
- De brief van mw. van 't Leven: Inzake de situatie van ds. Prosman: Mw. Van Wingerden heeft een gesprek met mw. gevoerd naar aanleiding van de brief.

Evaluatie afgelopen activiteiten:

- Open monumentendag: Leuk, de tentoonstelling in de kerk.
- Startzondag: Goed maar samen met rommelmarkt en monumentendag een beetje te veel in één weekend.
- Kerkproeverij: Véél te lange dienst
- De 5-euro actie was een succes de opbrengst: € 624.23
- De vriendendienst was een goede dienst, goed bezocht, óók door Maasdam.
- Doopdienst 28 oktober: Mooie dienst.

Sluiting:

Mw. Kroot besluit de vergadering met gebed en aansluitend bidden we het Onze Vader.

Rommelmarkt Maasdam 1973-2018

Op het moment van kopij inleveren is er van onze kant niet zo heel veel te melden.

Er staan nog twee activiteiten op de rol. Onze Kerst-Rommelmarkt op 14 december en de verhuur van de marktkramen in Sporthal Duyvestein voor het Kerstmarktgebeuren daar op 20 december. Daar werken zes RM-vrijwilligers aan om de kramen te vervoeren, op te bouwen en af te breken.

We kijken terug op een mooi jaar vol uitdagingen, waarbij soms snel moest worden gehandeld. Erg blij zijn we natuurlijk met de bescheiden opslagruimte aan de Zuiddijk. We proberen de ruimte daar zo goed mogelijk te benutten. Voor ons is het erg handig als u spullen in een gesloten (bananen)doos kan worden aangeboden zodat stapelen goed mogelijk is.

U weet, we nemen niet mee: bankstellen, grote kasten, grote tv's, witte plastic tuinstoelen, spullen die stuk zijn. Erg fijn als u wilt denken aan de Rommelmarkt als u uw spullen weg wilt doen.

Informatie vindt u via

www.kerkmaasdam.nl/activiteiten/rommelmarkt

Voor de agenda de data waarop we in het nieuwe jaar hopen te rommelen:

Voorjaars- RM za. 11 mei	Najaars-RM za. 14 september
Winter- RM za. 9 november	Kerst-RM vr. 13 december.

!! In januari halen we niet op.

Wie afgelopen jaar betrokken is geweest als ophaler, sjouwer, bouwer, bakker, verkoper, klant, opruimer, klusser etc. bij onze Rommelmomenten zeggen we hierbij hartelijk dank!

We wensen ieder goede dagen zo aan het eind van 2018 en alle goeds voor 2019 toe.

Rook de Vlaming, Arie v d Berg, Cobi Vermeulen, Elly Snel

De boekenbus
Stap in de wereld van boeken

Boekenbus

Zaterdagmorgen 1 december was de Boekenbus de Polder uit komen tuffen en werd geparkeerd op het kerkplein.

Twee vrijwilligers hebben hun best gedaan om de 48 bezoekers met boeken de deur uit te laten gaan en dat is aardig gelukt.

Zelfs uit Delft kwam iemand een boek ophalen dat via de mail was gereserveerd! Er kwam ook nog een bestelwagentje met zoveel dozen boeken dat het fustrek te klein was om aan alle ingeleverde boeken plaats te bieden.

De opbrengst van deze eerste decemberdag was € 175,- Dat was toch weer een prachtig bedrag dat met vijftig cent en een enkele euro bij elkaar wordt afgerekend na de aanschaf van een boek.

De week na de Boekenverkoop was het dan ook druk om alles uit te zoeken en 'op de plank' te krijgen. Zeker 10 vrijwilligersuren zijn hier voor nodig geweest! Wat waren we blij en voldaan als alles weer gereed staat voor de volgende verkoopdag. Dat zal de Kerst-Rommelmarkt zijn op 14 december, hierover de volgende maand meer.

Graag verwelkomen we u op zaterdag 5 januari 2019 op de bekende plaats op het Kerkplein. De deur staat open van 9-12 uur. De verantwoording van de opbrengsten en de uitgaven over 2018 volgen ook een volgende keer.

Kijk ook eens naar <https://www.facebook.com/marktmaasdam/> voor actuele informatie.

Dank aan alle vrijwilligers voor hun inzet in het afgelopen jaar. Goede dagen rond Kerst en een lezenswaardig 2019 toegewenst!

Zingen bij de kerstboom

Vrijdag 7 december is een regenachtige dag en vanaf het middaguur gaat het ook steeds harder waaien. In de kinderserie "Dora" wordt er, als het op het "verkeerde" moment regent, een liedje gezongen: "Regen, regen ga toch weg; kom pas terug als ik het zeg." Hoewel deze serie niet voor mijn leeftijd geschreven is, heb ik rond zes uur toch de neiging om het te gaan zingen, want..... Om zeven uur is het zingen bij de kerstboom!

En... Om zeven uur is het droog.

Na de opening van Toos Biesheuvel is het woord aan wethouder Henk van Etten, die blij constateert dat er weer een grote groep mensen rond de kerstboom staat en in zijn (bijna) korte toespraak het belang van deze traditie benadrukt.

Na het zingen van "Komt allen tezamen", lichten de letters van de kerstwens boven de kerkdeur op en dan zijn alle ogen gericht op de kerstboom. Heel even dreigt de techniek het te laten afweten, maar dan gaan ook de lichtjes in de boom aan en wordt het aloude "Oh dennenboom" ingezet door de dames van "Maasmuziek".

De koude wind wordt vergeten en uit volle borst worden alle kerstliedjes meegezongen. Onder de afsluiter "Ik wens je een vrolijk Kerstfeest en een gelukkig Nieuwjaar" loopt iedereen naar het Ontmoetingscentrum, waar de chocolademelk (met slagroom) van Hoeksche Zuivel gretig aftrek vindt.

Hoe het volgend jaar zal gaan, als we een klein onderdeel zijn van de grote gemeente Hoeksche Waard? Dat weten we nog niet, maar we hopen dat de traditie van het "Zingen bij de kerstboom" ook dan mag blijven bestaan.

Doppen sparen voor KNGF geleidehonden

Al enige tijd worden er, op veel plaatsen in Nederland, plastic doppen ingezameld voor geleidehonden.

Om deze inzameling groter te maken gaan we een bus in het Ontmoetingscentrum zetten waar u de doppen van bv. melkpakken, waterflesjes enz. in kunt doen. Graag schoon inleveren.

Op www.geleidehond.nl vindt u de richtlijnen voor het inleveren. Twijfelt u of een dop wel of niet ingeleverd mag worden, dan kunt u dit opzoeken op de facebookpagina "officiële doppenactie kngf geleidehonden". Bij de fotoalbums is een album met plaatjes van goedgekeurde en een album met afgekeurde doppen te vinden.

Komt u er dan nog niet uit - dan de dop toch maar liever weggooien, om te voorkomen dat een container afgekeurd wordt.

Doet u ook mee? Zegt het voort!

Alvast bedankt namens de hulpbehoevende medemens.
Yvonne van Steensel en Lieneke van Varik

JOR World Servants 2019

Zonder ook maar één echte actie gevoerd te hebben staat de teller inmiddels al op ruim €2000,-!

Dit hebben wij te danken aan giften voor Dive2Change die binnendruppelen, verjaardagsgeld en overige giften van mensen die ons werk steunen. Hier zijn we iedereen heel erg dankbaar voor.

We hebben echter een bedrag nodig van €7500,- en zijn er dus nog lang niet.

Dive2Change

De voorbereidingen voor acties gaan echter hard door.

Zo zijn wij bezig met het drukken van de logo's, van bedrijven die ons gesponsord hebben voor Dive2Change, op T-shirts. Op deze manier maken wij 29 december, tijdens de duik, reclame voor deze bedrijven.

U kunt ons nog steeds sponsoren! Als bedrijf of als particulier, elke euro is van harte welkom. Een gift kunt u overmaken op geef.ws/puttershoek, onder vermelding van Dive2Change.

Voor elke 100 euro die we in totaal ophalen, zullen we een extra keer het koude water induiken!

Collecte

Op *zondag 20 januari* zal de collecte van de ochtenddienst in de *Hervormde Kerk te Maasdam* voor onze projecten bestemd zijn.

Tijdens deze dienst zullen wij onze projecten kort toelichten. Op deze manier hopen we dat de gemeente betrokken raakt bij ons werk, want bouwen aan verandering kunnen we niet alleen. We willen u alvast hartelijk danken voor uw gift!

Kunt u niet in deze dienst aanwezig zijn, maar wilt u ons werk wel sponsoren? Maak dan een gift over op onderstaande rekening.

Statiegeldbonnen

In het voorjaar kunt u bij diverse supermarkten uw emballagebonnen inleveren voor onze projecten:

- Albert Heijn Wim Martijn te Puttershoek februari en maart 2019
- Jumbo van der Hoek te 's-Gravendeel januari t/m juni 2019
- Albert Heijn Jack Mahu te 's-Gravendeel maart OF april 2019

Duckrace

Eindelijk mogen we het bekendmaken: er komt weer een DUCKRACE aan!

Op zaterdag 13 april 2019 zullen 2000 badeendjes het water van de Vliet weer induiken. Om zo snel mogelijk de overkant te bereiken krijgen ze hulp van de brandweer.

Het eendje wat als eerste de overkant bereikt staat gelijk aan het winnende lotnummer.

Vanaf het nieuwe jaar is het mogelijk om loten te kopen, dan volgt ook specifiekere informatie.

"Racen met een Duck, voor andermans geluk!"

Helpt u ons bouwen aan verandering in Ghana, Malawi en Oeganda?

Frank Janssens, Laura den Hoed en Ilona Preesman.

Facebook: JOR World Servants

Website: www.jorworldservants.nl

Rekening: NL58 BUNQ 2025 5330 39 of geef.ws/puttershoek (ANBI)

Nieuwjaarsconcert in de Bethelkerk te Zwijndrecht

Op zaterdag 5 januari 2019 wordt er een nieuwjaarsconcert georganiseerd in de Bethelkerk aan de Rotterdamseweg 73 te Zwijndrecht. Dit voornamelijk instrumentale concert wordt gegeven door twee bekende musici, namelijk Noortje van Middelkoop, panfluit en André van Vliet, orgel. Zij treden zowel gezamenlijk als solistisch op.

Het concert begint om 20.00 uur en de kerk is open vanaf 19.15 uur. Het concert duurt tot ongeveer 21.30 uur en na afloop kunt u in het Atrium van de kerk, onder het genot van een drankje, elkaar en Noortje en André te ontmoeten.

Wanneer u de toegangskaarten vooraf reserveert kosten deze slechts € 7,- leenkoster53@g.mail.com. Aan de kerk kosten de kaarten € 10,-. Kinderen t/m 12 jaar hebben gratis toegang.

11 januari 2019: Ontmoetingsdag 'Rouw in mijn hart' in Rotterdam

De stichting *Als kanker je raakt* organiseert op vrijdag 11 januari 2019 de kleinschalige ontmoeting 'Rouw in mijn hart' voor iedereen die een dierbare heeft verloren aan kanker of aan een andere ziekte. Iedereen is welkom van 10.30 tot 15.30 uur in OOK Centrum Rotterdam, Maasstadweg 90, 3069 DZ Rotterdam. Wanneer iemand van wie je houdt, is overleden, is dit één van de meest ingrijpende gebeurtenissen in je leven. Er is rouw in je hart, de wereld om je heen lijkt stil te staan. Niets is meer zoals het was.

Deze dag is voor iedereen die een weg zoekt in het leven met het verlies, maar ook in het leven dat verder gaat.

Er wordt op meerdere manieren stilgestaan bij 'Rouw in mijn hart'. Er is ruimte voor gesprek, een symbolische verwerking en een creatieve workshop.

Anneke van Etten leidt de dag. Trudi Bos verzorgt de workshop.

Graag vooraf aanmelden op www.alskankerjeraakt.nl of e-mail naar ontmoeten@alskankerjeraakt.nl.

Bijbelleesrooster

zondag	23 december	Lucas 1:57-66
maandag	24 december	Lucas 1:67-80
dinsdag	25 december	Lucas 2:1-21
woensdag	26 december	Handelingen 6:8-15
donderdag	27 december	Handelingen 7:1-16
vrijdag	28 december	Handelingen 7:17-34
zaterdag	29 december	Handelingen 7:35-43
zondag	30 december	Handelingen 7:44-60
maandag	31 december	Psalm 147
dinsdag	1 januari	Psalm 75
woensdag	2 januari	Openbaring 19:11-21
donderdag	3 januari	Openbaring 20:1-10
vrijdag	4 januari	Openbaring 20:11-15
zaterdag	5 januari	Openbaring 21:1-8
zondag	6 januari	Openbaring 21:9-27
maandag	7 januari	Openbaring 22:1-11
dinsdag	8 januari	Openbaring 22:12-21
woensdag	9 januari	Lucas 2:22-35
donderdag	10 januari	Lucas 2:36-40
vrijdag	11 januari	Lucas 2:41-52
zaterdag	12 januari	Lucas 3:1-14
zondag	13 januari	Lucas 3:15-22 (38)
maandag	14 januari	Jesaja 40:1-11
dinsdag	15 januari	Jesaja 40 12:20
woensdag	16 januari	Jesaja 40:21-31
donderdag	17 januari	Ester 1:1-12
vrijdag	18 januari	Ester 1:13-22
zaterdag	19 januari	Ester 2:1-11
zondag	20 januari	Ester 2:12-18
maandag	21 januari	Ester 2:19-23
dinsdag	22 januari	Psalm 26
woensdag	23 januari	Lucas 4:1-13
donderdag	24 januari	Lucas 4:14-30
vrijdag	25 januari	Lucas 4:31-37
zaterdag	26 januari	Lucas 4:38-44

Agenda komende activiteiten

		16.00 - ca 19.30	
26	dec	uur	kerstdiner
2	jan	10.00 - 12.00 uur	inloophuis puttershoek
2	jan	19.45 - 20.45 uur	repetitie cantorij
3	jan	10.00 - 12.00 uur	inloop achter de plataan
5	jan	9.00 - 12.00 uur	boekenbus
7	jan	19.30 uur	kerkenraadsvergadering
8	jan	10.00 - 12.00 uur	inloophuis puttershoek
9	jan	14.00 - 15.00 uur	knutselclub
9	jan	19.45 - 20.45 uur	repetitie cantorij
10	jan	10.00 - 12.00 uur	inloop achter de plataan
11	jan	10.15 - 11.45 uur	vrouwenbijbelkring
12	jan	voor 16.00 uur	inleveren kopij h.c.
13	jan	10.00 uur	bevestiging ambtsdragers
14	jan	14.30 uur	bijbelkring 't huys te hoecke
14	jan	19.00 uur	gebedskring
15	jan	10.00 - 12.00 uur	inloophuis puttershoek
16	jan	19.45 - 20.45 uur	repetitie cantorij
17	jan	10.00 - 12.00 uur	inloop achter de plataan
22	jan	10.00 - 12.00 uur	inloophuis puttershoek
23	jan	19.45 - 20.45 uur	repetitie cantorij
24	jan	10.00 - 12.00 uur	inloop achter de plataan
25	jan	10.15 - 11.45 uur	vrouwenbijbelkring
28	jan	19.00 uur	gebedskring
29	jan	10.00 - 12.00 uur	inloophuis puttershoek
30	jan	19.45 - 20.45 uur	repetitie cantorij
31	jan	10.00 - 12.00 uur	inloop achter de plataan
2	feb	9.00 - 12.00 uur	boekenbus
4	feb	19.30 uur	kerkenraadsvergadering
6	feb	10.00 - 12.00 uur	inloophuis puttershoek
6	feb	14.00 - 15.00 uur	knutselclub

Herdacht worden zoals u bent

SINDS 1933
De uitvaart die bij u past

Met CVU geeft u de gewenste kleur aan uw begrafenis of crematie en krijgt u de uitvaart die bij u past.

Heidi Hendricks

Jerry Moulakis

Gratis informatie
0800 - 288 22 55

Melding van overlijden
0800 - 345 67 89

24 uur per dag bereikbaar

Regiokantoor Hoeksche Waard:
Sportlaan 3h, 3299 XG Maasdam
T 078 - 303 68 41

onderdeel van
YARDEN

WWW.CVU.NL
CVU Uitvaartzorg | Hoeksche Waard e.o.

THUISKAPSTER

WINDA PALSROK

TEL. NR. 06-42554611

VERVEN (INCL. KNIPPEN)

VANAF € 35,-

DAMES EN HEREN
KNIPPEN €12,-

KINDEREN
T/M 12 JAAR €9,-

UW THUISKAPSTER IN MAASDAM EN PUTTERSCHOEK

Uw voeten weer in vorm!

Een behandeling van uw voeten maakt de dag weer goed.

Ter kennismaking:

Tweede Behandeling 50% Korting
Eén Basis Pedicure behandeling kost € 25,-

De introductie korting is alleen geldig bij nieuwe cliënten en eenmalig te gebruiken. Waardebon niet overdraagbaar!
Bent u slecht ter been, of vindt u het gewoon fijn als er een Pedicure aan huis komt? Dan bent u bij mij aan het juiste adres. Ik kom natuurlijk bij u aan huis!

Pedicure Salon Piedie Curati Puttershoek

Afspraak maken of informatie:

Mobiel: 06 19036969 / www.pedicureputtershoek.nl

Facebook: Pedicure Piedie Curati Puttershoek

Email: pedicureputtershoek@gmail.com

sluitingsdata voor het inleveren van kopij 2019

	inleveren	bezorging in de week van	kopij loopt t/m
Jaargang 43			
3	12 jan	21 jan	23 feb
4	9 feb	18 feb	23 mrt
5	9 mrt	18 mrt	29 apr
6	13 apr	22 apr	25 mei
7	11 mei	20 mei	22 juni
8	8 juni	17 juni	27 juli
9	13 juli	22 juli	5 sept
10	!! 24 aug	2 sept	26 okt
11	12 okt	21 okt	23 nov
Jaargang 44			
1	9 nov	18 nov	21 dec
2	!! 7 dec	16 dec	25 jan

43^e jaargang, nr. 2

Het volgende nummer verschijnt in de week van
21 januari 2019
Dit betreft de periode tot en met 23 februari 2019

Sluitingsdatum voor het inleveren van kopij bij de redactie:

12 januari – voor 16.00 uur